

Az eddig bejelentett vendégek száma 1100. A résztvevők nagyobb része, mintegy 700, Budapesten gyűl össze, honnan augusztus 11-én reggel külön vonaton indulnak, mely a közbeeső állomásokon veszi föl a többi csatlakozókat. Délután 4 órakor érkeznek Pécsre, hol a vendégeket ünnepélyesen fogadják és elszállásolják. Este 7 órakor az egyesületi megbízottak értekezlete a városi közgyűlési teremben; 8-kor ismerkedés a «nemzeti kaszinó» és a «Hattyu» egyesített helyiségeiben. Másnap délelőtt 8 órakor közgyűlés, melyen a versenybírákat választják meg; 10-kor próba a dalszámokban. Délután 6 órakor a verseny kezdete a kitűzött énekekkel. Aug. 13-án este 6 órakor verseny a szabadon választott dalokkal. Augusztus 14-én délután 6-kor összhangverseny. Augusztus hó 15-én délelőtt 9 órakor ünnepi mise a városi templomban, utána díszgyűlés a dalszámokban, melyen a díjakat osztják ki. Miután a pécsi dalegyesület e napon üli főnállása 25-ik évfordulóját, e közgyűlésen a dalegyesület történetét is fel fogják olvasni Reberics Imrétől. Délután 4-kor lesz állított árakkal népelőadás lesz, este 8-kor pedig több művész, köztük gr. Zichy Géza közreműködése mellett a pécsi dalegyesület jubileumi hangversenye. Utána bucsuestély. Több kirándulást is terveznek.

Az országos tűzoltó szövetség idej nagygyűlése minden valószínűség szerint elmarad, mert a gyűlést Fiumében kellett volna megtartani, ott pedig cholera van. Fiume polgármestere, Ciotta János fel is kérte már levélben a tűzoltó szövetség központi bizottságát, tenné meg a kellő intézkedéseket, hogy a gyűlés más évre halasztassék.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

A beszttercei reform. templom fölépítésére adományokat gyűjtenek. Bizonyára mély viszhangot fog kelteni a felhívás, melyet az építető bizottság nevében b. Bánffy Dezső az erdélyi ref. egyházkerület főgondnoka, Szeremley Lajos főgondnok, Vályi Elek esperes és Vladár Albert jegyző bocsátottak ki, mert a beszttercei ref. egyház ügye a magyarság ügye, s arról van szó, hogy a szászok és románok mellett megszilárdult ref. egyház a magyarság főtámasza és ápolója legyen. Még körülbelül 10.000 frtra van szükség. Bármely csekély adomány is elősegíti a célt, s lapunk is szívesen elfogadja, hogy rendeltetése helyére juttassa. A hazafias szellemű felhívásból közöljük a következőket:

Besztterce városának hajdan virágzó ev. ref. magy. egyházát Básta György 1603-ban temető-talpból földulván, s híveit az utolsó esecsemőig lekaszaboltatván, azóta református magyar embernek a szász Besztterce városában megtelepedni József császár idejéig nem lehetett. Innen kezdve azonban annyira szaporodott a református magyarok száma, hogy azoknak vallásos érdekeiről is gondoskodni kellett, mihez képest előbb a sodfalvi, később a kentelki ref. egyházközségek anyáskodása alatt a ref. hívek leányegyházközséget alakítottak. A távolság, s evvel kapcsolatos más nehézségek folytán ez az állapot azonban nem elégitette ki ref. híveinknek az egyház folytonos gondoskodása utáni vágyait, s elhagyatottságukkal minél szembetűnőbb különbséget képzett a lutheránus szász, a róm.-kath. német és gör.-kath. román testvér-egyházak szervezetének erőteljessége, annál inkább élénkült lelkükben a sóvárgás, mely a koronás szoltárok epedő ajkain azon fölkiáltásban szólalt meg: «Uram, a te házad iránti buzgó szeretet megemélt engemet!» S midőn ez a vágy a sokáig elfojtott tűz lángjával kitört, arra készítette a még gyöngye és szervezetlen gyülekezetet, hogy minden készlet hiányában gyűjtés útján díszes templomot emeljen magának. A nem kevésbé fontos közérdekű vállalkozások által igénybe vett közönség azonban szeretetteljes adakozásával nem bírta meg ezt a feladatot s ezelőtt 16 évvel a díszes templom kiépítése közepén megakadt. Folytonos gyarapodás követésében a laza leányegyház-községből időközben anyaegyház-községgé szervezkedett református gyülekezet abban a meggyőződésben van, hogy az elődétől átörökölt azon szándékot, miszerint Beszttercen a magyar hazafiságnak folyton melegítő tüze legyen létesítsen és állandósítsa, szent kötelessége megvalósítani, mihez képest legsürgősebb feladatává tűzte ki félben álló templomának kiépítését.

Ezer gyűjtőívet bocsátottak ki és hogy a felhívás mily visszhangot keltett, legfényesebben igazolja, hogy az első gyűjtőívén már 1880 frt gyűlt össze. Az adakozók névsorában első helyen áll Bánffy Dezső b. 1000 frttal, Szász Domokos erdélyi ev. ref. püspök 200 frtot adományozott, Fejérváry Károly földbirtokos, Vályi Elek ev. ref. lelkész egyenkint 100—100 frtot.

A lipótvárosi bazilika építésére Trefort Ágoston vallás- és közoktatásügyi miniszter folytatól 80.000 frtnyi segélyösszeget engedélyezett az egyházi műemlékek alapjából.

MI UJSÁG?

A királyi várak kibővítése érdekében Ybl Miklós műépítész a napokban Bécsben járt. Ő felsége Yblnek a terveit tudvalevőleg már elfogadta és a belső beosztás részleteinek megállapítását Hohenlohe főudvarmesterre és Yblre bízta. Ybl terveit a főudvarmester néhány jelentéktelen módosítással végleg elfogadta, s így már csak a belügyminiszter végleges jóváhagyása és a szükséges költségek utalványozása van hátra. Az építkezés megkezdésének idejét még nem lehet tudni, de hogy annak idején fönnakadás ne legyen, már megkezdtek a kisajátítási eljárást azon telkekre, szőlőkre és házakra nézve, melyek a várba vezető és a fehérvári kapunál végződő útba esnek.

József főherczeg mint tűzoltó parancsnok. József főherczeg, ki jelenleg Alesuthon tartózkodik, meghívta Goreczky Zsigmondot, mint az orsz. tűzoltószövetség titkárat, hogy a fiemei országos tűzoltó közgyűlés ügyeit vele, mint az alesi tűzoltóság meghatalmazott képviselőjével, megbeszélje. Goreczky e meghívás következtében azonnal odautazott. A főherczeg megadta a fiemei közgyűlés napirendjére kerülő tárgyakra vonatkozó utasításait, minden oldalról körülményesen megvitattván az ügyek előnyös vagy hátrányos voltát, különösen hangsúlyozva a tűzoltóintézmény felvirágoztatására irányuló törvényjavaslatok mielőbbi törvénynyé emelésének szükségességét, a közigazgatási beosztást és az egységes rangjelzés meghonosítását. Megérkezett Alesuthra Kempelen Imre, a dunántúli tűzoltó szövetség választmányi tagja is Vida Pál segédtitkár, ki kíséretében, hogy hivatalos szemlét tartsanak az alesi tűzoltóság felett. A vendégek József főherczeg kíséretében megnézték a régi és az új szertárt és az új őrtanyát, mire a tűzoltóság díszgyakorlata következett. Az ebédnél résztvett Margit főherczegnő is, két udvarhölgye kíséretében. Délután a főherczeg vendégeivel az alesi pusztára hajtatott és ott tűzriadót fúvatott. Még nem telt el 5 perc és a 15 emberből álló pusztai tűzoltóság, Libits Á. kasznár parancsnokkal, teljesen felszerelve, egyenruhában jelent meg a szertárnál. E gyors megjelenés egy főherczeg, mint a vendégek részéről a legnagyobb elismerésben részesült.

Klotild főherczegasszony, Mária Dorottya főherczegkisasszonnyal és József és László főherczegekkel, gr. Zichy Irén és Holdházy apát kíséretében e hó 8-ikán Tátrafüredre érkeztek, hol egy pár napot töltöttek. A Scepusia-épület egyik lakosztályában szálltak meg. Az utazás célja volt a befejezéshez közeledő főherczegi nyaraló megtekintése. A díszes villa, mely a legszebb svájci modorban a szalóki csucs lankás alján épült, a regényes fekvésű környékre gyönyörű kilátást nyújt. A főherczegasszony az egész épületet hazai iparosok készítményeivel fogja felszerelni.

A szerb királyné, jól érezte magát Szliácson, s több kirándulást tett. E hó 13-ikán b. Radvánszky Béla zólyomi főispánt s nejét, (a miniszterelnök leánya) látogatta meg a radványi kastélyban; ebéd után az egész társaság a hermaneczi papírgyár megtekintésére ment. Stadler Tódor, a gyár tulajdonosa fogadta őket. Itt volt az uzsona is. E hó 16-ikán a királyné Sándor trónörökösrel Tátrafüredre ment, hol a királyné és kísérete számára a Scepusiában rendeztek szállást. A fürdővendégek a legmelegebb fogadtatásban részesítették Natália királynét; este az egész fürdő-telepet kivilágították, s a királyné ablaka alatt zenekar játszott.

Budavár bevételének emléktáblája. A fővárosi képzőművészeti bizottság kiküldött tagjai, kiknek a Budavár visszavételének emlékét hirdető márványtábla számára kellett az alkalmas helyet kijelölni, a múlt héten tartottak szemlét Budavárban. Az emléktáblának a helyőrségi templom sekrestyéjének fala volt kijelölve, de ezt nem fogadták el azért, mert nem akarták az ily maradandó emlékü és művészi kivitelű monumentális táblát oly eldugott, disztelen helyre tenni. Majd az ostrom-utca melletti bécsi kaput hozták javaslatba, mert állítólag ez a hely lett volna az ostrom főpontja, míg végre Ybl Miklós indítványára a budavári régi városházának a tér felé néző oldalhomlokzatát jelölték ki a tábla helyül.

A történelmi kiállítás tárgymutatója nem sokára kikerül sajtó alól.

Majláth Béla nem annyira a tudományos szempontokat, a történelmi és tárgyi együtvé tartozásait vette irányelvül, hanem főként a változatos, tetszetős elrendezést, hogy annak megtekintésében nem csak a buvároló tudós, hanem a nagy közönség is élvezetet találjon. Külföldi kiállítások példája szolgált erre okul, melyeknek szellemi és anyagi sikertelenségét egyedül a száraz tudományos rendezés okozta, mely

elriasztotta a nagy közönséget a kiállítás megtekintésétől. A beérkezett tárgyak a városligeti műcsarnok összes termeit betöltik, sőt a mostani irodahelyiséget is át kell engedni a tárgyak egy részének felállítására. E körülménnyel fogva, de tekintettel arra is, hogy újabb számok beszurása által a katalogus sorrendjét megváltoztatni nem lehet, a kiállítás rendezője ezentul a kiállításra semmiféle tárgyat el nem fogad, annál is inkább, mert a bejelentési határidő május 1-én lejárt.

A kiállítást közelebb egy külföldi szakember, Vincenti Károly jeles orientalista és műíró nézte végig, kit Trefort miniszter hívott meg, hogy értesítse arról a külföldet. A tavalyi országos kiállítás alkalmából is egész cikksorozatot írt a müncheni «Allgemeine Zeitungba». Vincenti a kiállítás anyagán kívül megnézte a történelmi képesarnokot és aquincumi ásatásokat is, valamint több műtermet és emlékszerű építkezést.

Az aradi vértanúk szobra. Az aradi vértanú-szobor bizottsága közelebb ülést tartott Salacz polgármester elnöklété alatt, ki budapesti utjáról tett jelentést a szoborügyben. Salacz megtekintette Zala György szobrász eddigi munkáját s azt igen sikerültnek találta. A vele volt szakértők is így nyilatkoztak. Azonban az eredeti tervben mégis szükségesnek láttak némi változtatásokat. Nevezetesen a szabadságot ábrázoló nő-alakot oly állásba fogják helyezni, hogy a genius fátylójának világába nézzen, mely így a szabadságnak ihletét fogja arcára sugározni. A Huszár által készített «Pannonia» időközben a hiányos gondozás folytán elromlott. Zala felajánlotta, hogy készít egy új alakot, de meghagyja a Huszárét is s a bizottság tetszésére bízta, hogy melyiket válassza. A bizottság tudomásul vette a polgármester jelentését.

Japáni vendégek. Tani japáni földművelési miniszter, ki Európában körutat tesz a gazdasági viszonyok tanulmányozására, több tagból álló kíséretével együtt, a múlt héten Budapestre érkezett. A japániak komolyan hozzá láttak azonnal a közintézetek megtekintéséhez s a kőbányai sertes-telepet is, mint a maga nemében páratlant, megtekintették. Vasárnap pedig Mezőhegyesre rándultak ki, a méntelep és kincstári gazdaság megtekintésére. Tani miniszter kíséretében vannak: Hida miniszteri titkár, Mourato tüzérhadnagy, és Danko, a bécsi japán követség attachéja. Mezőhegyesről Bánhegyesre utaztak. Elmenetelők előtt egy magyar parasztház külső és belső berendezését vették szemügyre. — Bánhegyesen Babo szolgabíró kalauzolta a japániakat, kik itt a magyar kisbirtokos viszonyokkal óhajtottak megismerkedni, azért sorba járták a jobb módú gazdák gazdaságait. Ezzel befejezván szemleutjokat az Alföldön, Kovácsházán a vonatra szállottak és Selmezbányára utaztak. A vidéken tett körutból már visszatértek Budapestre, hol e hó 15-ikén a nemzeti muzeumot látogatták meg. A Deák-szoba emlékkönyvébe neveket is bejegyezték. Tani miniszter japáni betűkkel, a többiek francia nyelven.

Kirándulás Párisba. Olesó utazást ígért az «első magyar utazási vállalat» a Párisba vágyakozóknak. Jelentkeztek is számosan, lefizetve a 90 frt utazási költséget. Keresztül is jutottak Németországon, a francia határon azonban a vállalat egyik vezetője, Neumann kinyilatkozta, hogy nincs több pénze, aztán szépen visszatért Budapestre, az utasokat ott hagyva Avricourtban. Képzeltető, mily zavarba jutott a társaság legnagyobb része, mely az uti pénzt lefizetvén, nagyobb költséggel nem rendelkezett. A megakadt «kéjutás» rendezőit, Polonyit és Neumannt, be fogják pörölni.

Munkácsy vendégei. Munkácsy jelenleg Luxemburgban, kólpachi jószágán időz. Ott látogatták meg a napokban Haynald bibornok és Liszt Ferencz. Haynald Emsből ment. E hó 6-ikán együtt kellett volna megérkezniök, de Liszt elkéselt a vasutról. A luxemburgi indóházban pedig sokan várták, hogy láthassák a zongora-királyt. Kopps püspök is megjelent a Munkácsy-párral. Az indóházból a püspöki kastélyba hajtatnak, hol a püspök ebédet adott. Később Liszt is megérkezett, kit az indóháznál Munkácsy apósa várt. Este Kólpachba utaztak.

Régiségek a nemzeti muzeumban. József főherczeg már felküldte a nemzeti muzeumnak Fiuméből azt a római-kori márvány sarcophagot, mely a főherczeg fiemei villájába volt befalazva, honnan a tavaszi átalakítások alkalmával emelték ki. Ezen kívül Okolicsányi István kir. tanácsos (Szolnokról) nagy, díszes őskori urnát, Dobróczy István (Hevesről) Salamon magyar király denárjának hamisított éremverő vasbélvegét ajándékozta a muzeumnak. Végül a magyar orvosok és természetvizsgálók vá-